Nukleární zobrazovací metody PET, SPECT

J. Kybic

2008-2013

Zdroje

- http://www.bic.mni.mcgill.ca/~louis/seminars/ 399-650/pet.html
- http:

//ocw.mit.edu/NR/rdonlyres/Nuclear-Engineering/ 22-01Introduction-to-Ionizing-RadiationFall2003/ 60AA5867-88AE-49C7-9478-2F4661B4EBBE/0/pet_spect. pdf

- http://www.pet.mc.duke.edu/rsna04/ turk-petspectphysicsRSNA2005.pdf
- http://www.nuclear.kth.se/courses/medphys/5A1414/ TOFPET1.pdf
- http://www.fmri.org,
- A. Webb: Introduction to Biomedical Imaging

Principy nukleárního zobrazování

Radioaktivita

Gama kamera

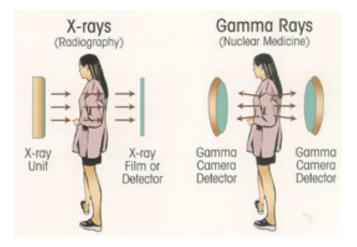
SPECT

PET

Klinické aplikace PET

Závěr

Transmisní versus emisní zobrazování

Rentgen a CT

• transmisní zobrazování, zdroj vně těla

- PET, SPECT
 - emisní zobrazování, zdroj uvnitř těla

Rentgen a CT

- transmisní zobrazování, zdroj vně těla
- Anatomické zobrazování
- PET, SPECT
 - emisní zobrazování, zdroj uvnitř těla
 - Funkční zobrazování (metabolismus), koncentrace radiofarmak

Rentgen a CT

- transmisní zobrazování, zdroj vně těla
- Anatomické zobrazování
- Rentgenové záření
- PET, SPECT
 - emisní zobrazování, zdroj uvnitř těla
 - Funkční zobrazování (metabolismus), koncentrace radiofarmak
 - γ záření

Rentgen a CT

- transmisní zobrazování, zdroj vně těla
- Anatomické zobrazování
- Rentgenové záření
- Rozlišení < 1 mm

• PET, SPECT

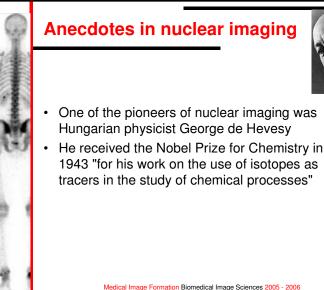
- emisní zobrazování, zdroj uvnitř těla
- Funkční zobrazování (metabolismus), koncentrace radiofarmak
- γ záření
- Rozlišení 5 \sim 20 mm

Anatomické versus funkční zobrazování

- Kost
 - Retgen/CT ukáže zlomeninu
 - PET/SPECT ukáže metabolismus při hojení
- Srdce
 - Rentgen/CT ukáže anatomii cév
 - PET/SPECT ukáže prokrvení srdečního svalu

Aplikace

- Kosti metabolismus
- Srdce prokrvení a metabolismus
- Mozek prokrvení, funkce
- Ledviny funkce, prokrvení
- Nádory nádory, radioaktivně značené sondy

Anecdotes in nuclear imaging

The first radiotracer investigation

One of de Hevesy's first experiments was the use of a radioactive tracer to prove that the hash served at his boarding house in Manchester contained meat he had left on his plate the evening before.

The first radiotracer investigation in clinical science

During a tea-break with fellow physicist Henry Mosely, Hevesy expressed a desire to "determine the fate of the individual water molecules contained in the cup of tea consumed."

A few years later Hevesy drank a cup of 'heavy water' and studied his urine for two weeks. This way he determined his body's water content at 43 liters.

Medical Image Formation Biomedical Image Sciences 2005 - 2006

Imaging modalities for nuclear imaging

- Planar γ-camera imaging ("scintigraphy"): The Anger Camera
- Single Photon Emission Computed Tomography (SPECT)
- Positron Emission Tomography (PET)

Medical Image Formation Biomedical Image Sciences 2005 - 2006

Principy nukleárního zobrazování

Radioaktivita

Gama kamera

SPECT

PET

Klinické aplikace PET

Závěr

Radioaktivita

- prvek = stejný počet protonů
- izotop = stejný počtem protonů i neutronů
- nedostatek/přebytek neutronů \rightarrow nestabilita \rightarrow radioaktivní rozpad \rightarrow stabilní izotop

Principy nukleárního zobrazování

Radioaktivita

Radioaktivní rozpad

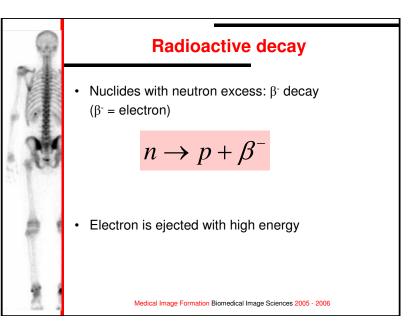
Produkce radionuklidů Cyklotron Radiofarmaka Podávání a konstrukce radiofarmak Přehled radioizotopů

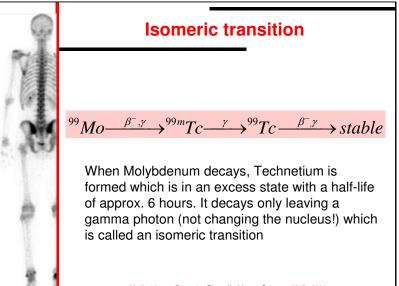
Gama kamera

SPECT

PET

Klinické aplikace PET

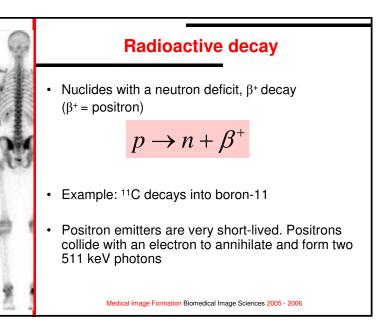

Medical Image Formation Biomedical Image Sciences 2005 - 2006

Popular Single Photon Emitters

Nuclide	Half-life	E _{photon} (keV)
⁶⁷ Ga	3.25 days	84
		93
		185
		300
^{99m} TC	6.0 hours	140
¹¹¹ In	2.81 days	172
		247
131	8.1 days	364
²⁰¹ TI	3.0 days	70-80

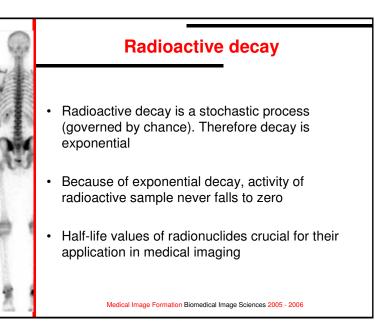

Positron Decay

$${}^{A}_{Z}X_{N} \rightarrow {}^{A}_{Z-1}Y_{N+1} + e^{+} + \upsilon$$

half-life
20.3 min
10 min
124 sec
110 min
75 sec

e.g., $^{18}F \rightarrow ^{18}O$ + e^+ + ν

Radionuclides

```
SI unit is the Becquerel (Bq)
1 Bq = 1 dps (disintegration per second )
```

old unit is the Curie (Ci) 1 Ci = 3.7 X 10¹⁰ dps

Activity (A) = rate of decay N_o = number of active nuclei at time t = 0 N(t) is the number of active nuclei at time 't' λ is the decay constant λ = 0.693/T (T = half-life) $dN/dt = -\lambda N(t)$ $N(t) = N_o e^{-\lambda t}$ $A(t) = A_o e^{-\lambda t}$

Physical half-life, T_P [radioactive decay]

Biological half-life, T_B [clearance from the body]

$$A = A_0 e^{-\lambda_{phys} t} e^{-\lambda_{biol} t}$$

$$A = A_0 e^{-(\lambda_P + \lambda_D)t} \qquad \lambda_P + \lambda_B = \lambda_E$$

$$\frac{1}{T_E} = \frac{1}{T_B} + \frac{1}{T_P} \quad or \quad T_E = \frac{T_P T_B}{T_P + T_B}$$

E.g., for an isotope with a 6-hr half life attached to various carrier molecules with different biological half-lives.

Т _Р	Т _в	Τ _Ε	
6 hr	1 hr	0.86 hr	
6 hr	6 hr	3 hr	
6 hr	60 hr	5.5 hr	
6 hr	600 hr	5.9 hr	

Assume 106 Bq localized in a tumor site, vary T

Nuclide	Half-life (T)	λ (sec ⁻¹)	N
1	6 sec	0.115	8.7 x 10 ⁷
2	6 min	1.75 x 10 ⁻³	5.7 x 10 ⁹
3	6 hrs	3.2 x 10 ⁻⁵	3.1 x 10 ¹¹
4	6 days	1.3 x 10 ⁻⁶	7.7 x 10 ¹²
5	6 years	4 x 10 ⁻⁹	2.5 x 10 ¹⁵

Assume 10¹⁰ atoms of radionuclide localized in a tumor site, vary T

Nuclide	Half-life (T)	λ (sec ⁻¹)	Activity (Bq)
1	6 sec	0.115	1.15 x 10 ⁹
2	6 min	1.75 x 10 ⁻³	1.7 x 10 ⁷
3	6 hrs	3.2 x 10 ⁻⁵	3.2 x 10 ⁶
4	6 days	1.3 x 10 ⁻⁶	1.3 x 10 ⁴
5	6 years	4 x 10 ⁻⁹	40

Principy nukleárního zobrazování

Radioaktivita Radioaktivní rozpad Produkce radionuklidů Cyklotron Radioformaka

Podávání a konstrukce radiofarmak Přehled radioizotopů

Gama kamera

SPECT

PET

Klinické aplikace PET

Production of radionuclides

- Only few radionuclides exist in nature, they require long half-life times (uranium, radium, radon)
- In nuclear medical imaging, unstable radionuclides are produced
- E.g. force an additional neutron into a stable nucleus in a nuclear reactor – neutron excess

 $^{98}Mo + n \rightarrow ^{99}Mo$

Mo=Molybdenum

Medical Image Formation Biomedical Image Sciences 2005 - 2006

Production of Radionuclides

Reactor production, Nuclear fission

- Heavy nuclides (A > 230) capture a neutron; tend to fission
- Daughter nuclides of ~ half the parent mass are produced
- Possible to purify nuclides carrier free (chemically different)
- Nuclides generally neutron rich and decay by $\beta^{\text{-}}$ emission

Production of radionuclides

 E.g. force an additional proton into a stable nucleus, knocking out a neutron – neutron deficit

$$^{11}B + p \rightarrow ^{11}C + n$$

B=Boron C=Carbon

 This process occurs in a cyclotron. Since atomic number changes, unstable nuclei can be separated chemically from the original stable nuclei. They are short-lived. A cyclotron should be close to the hospital!

Medical Image Formation Biomedical Image Sciences 2005 - 2006

Cyclotron production: Charged particle bombardment

- Accelerates charged particles to high energies
- Nuclear reactions have threshold energies
- The product is different than the target
- Nuclides can be produced carrier-free

Principy nukleárního zobrazování

Radioaktivita

Radioaktivní rozpad Produkce radionuklidů

Cyklotron

Radiofarmaka Podávání a konstrukce radiofarmak Přehled radioizotopů

Gama kamera

SPECT

PET

Klinické aplikace PET

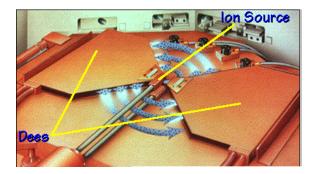
Výroba radionuklidů

Radioisotope delivery system (RDS)

- Cyklotron (urychlovač částic)
- Biosyntetizér výroba biologicky relevantních molekul
- Řídící počítač

Cyklotron

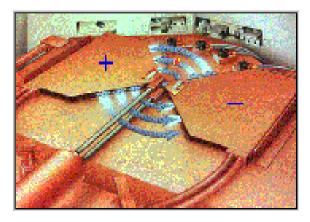
- Vakuum
- Zdroj záporně nabitých iontů (dávkový)
- Duté polokruhové elektrody ve tvaru D; střídavé pole
- Magnetické pole (orientované svisle)

Cyklotron

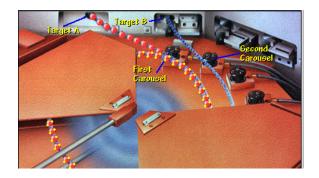
- Vakuum
- Zdroj záporně nabitých iontů (dávkový)
- Duté polokruhové elektrody ve tvaru D; střídavé pole
- Magnetické pole (orientované svisle)

Cyklotron

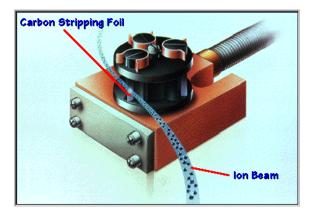
- Vakuum
- Zdroj záporně nabitých iontů (dávkový)
- Duté polokruhové elektrody ve tvaru D; střídavé pole
- Magnetické pole (orientované svisle)

Carousel

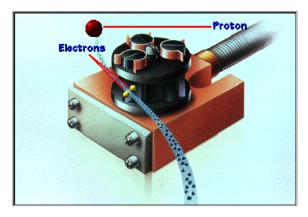
- H^- iont naráží na tenkou uhlíkovou fólii
- \longrightarrow ztrácí elektrony, stane se $\mathrm{H^+}$
- \longrightarrow začne kroužit po kruhové dráze s opačnou orientací
- Jen část paprsku je odkloněna
- Životnost fólie asi 100 hodin

Carousel

- H⁻ iont naráží na tenkou uhlíkovou fólii
- $ullet \longrightarrow$ ztrácí elektrony, stane se $\mathrm{H^+}$
- \longrightarrow začne kroužit po kruhové dráze s opačnou orientací
- Jen část paprsku je odkloněna
- Životnost fólie asi 100 hodin

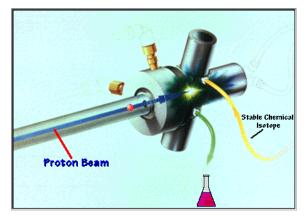
Carousel

- H^- iont naráží na tenkou uhlíkovou fólii
- \longrightarrow ztrácí elektrony, stane se $\mathrm{H^+}$
- \longrightarrow začne kroužit po kruhové dráze s opačnou orientací
- Jen část paprsku je odkloněna
- Životnost fólie asi 100 hodin

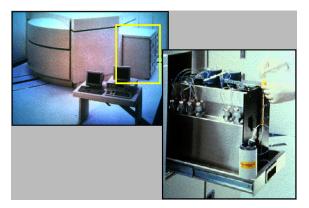
Target chamber

Reakční komora

- Reakční komora je naplněna stabilním izotopem
- Bombardováním ionty vzniká radioaktivní izotop
- Komora je součástí RDS systému kvůli stínění. Malé rozměry, snadno vyměnitelná.

Biosyntetizér Biosynthesizer

• Chemické reakce pro výrobu radioaktivně značkovaných biologicky aktivních/kompatibilních sloučenin.

Principy nukleárního zobrazování

Radioaktivita

Radioaktivní rozpad Produkce radionuklidů Cyklotron Radiofarmaka

Podávání a konstrukce radiofarma Přehled radioizotopů

Gama kamera

SPECT

PET

Klinické aplikace PET

Radiation dose

- · Comparable to studies in diagnostic radiology
- As Low As Reasonably Achievable (ALARA)
- Select short half-life if possible.
 For diagnostics: pure γ-emitters if possible
- Note: α and β radiators (high absorption in tissue) can be useful for radionuclide therapy (e.g. for destroying tumors, a.k.a. "internal radiotherapy")
- Radionuclide imaging works with open sources (Tc-99m, Tl-201, I-123, I-131), produced by cyclotron, fission or "generator". This is in contrast with Radiotherapy and Radiology.

Properties of the ideal diagnostic radiopharmaceutical

- 1. Pure gamma emitter
- 2. 100 < gamma energy < 250 keV.
- 3. Effective half-life = 1.5 X test duration.
- 4. High target:nontarget ratio.
- 5. Minimal radiation dose to patient and Nuclear

Medicine personnel

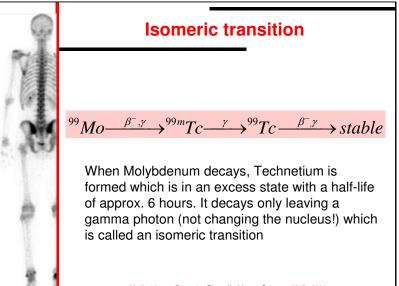
- 6. Patient Safety
- 7. Chemical Reactivity
- 8. Inexpensive, readily available radiopharmaceutical.
- 9. Simple preparation and quality control if manufactured in house.

Properties of the ideal diagnostic radiopharmaceutical

One nuclide comes close to being the ideal gamma-emitting nuclide

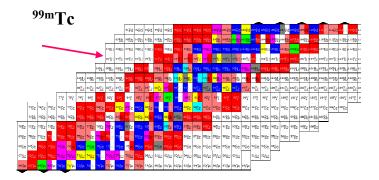
Technetium-99m (99mTc)

- Half-life = 6 hr
- Almost a pure γ ray emitter
- E = 140 keV
- can be obtained at high specific activity and carrier free

Medical Image Formation Biomedical Image Sciences 2005 - 2006

Table of the nuclides

Original source: Brookhaven National Laboratories. (site no longer maintained - see http://www2.bnl.gov/CoN/)

Decay scheme for ^{99m}**Tc**

⁹⁹Mo decays to ^{99m}Tc by β - emission (⁹⁹Mo: T= 67 hrs)
^{99m}Tc excited nuclear state decays by γ emission (140 keV) to ground state
⁹⁹Tc (^{99m}Tc: T=6 hrs)
⁹⁹Tc (ground state) decays by β - emission to ⁹⁹ Ru (stable isotope)
(⁹⁹Tc: T=2x10⁵ years)

1	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
i																							5
•	Image removed.																2						
ł	innage removed.																÷						
ñ																							٠

Radioactive equilibrium

Parent N_1 decays to daughter N_2 , both are radioactive. Special Case: Transient equilibrium

$$\frac{dN_2}{dt} = \lambda_1 N_1 - \lambda_2 N_2 \quad \Longrightarrow \Rightarrow A_2 = A_{10} \frac{\lambda_1}{\lambda_2 - \lambda_1} (e^{-\lambda_1 t} - e^{-\lambda_2 t}) + A_{20} e^{-\lambda_2 t}$$

Simplifying assumptions: $A_{20}=0$; After ~10 half-lives, $e^{-\lambda_2 t} << e^{-\lambda_1 t}$

$$A_{2} = A_{10} \frac{\lambda_{1}}{\lambda_{2} - \lambda_{1}} e^{-\lambda_{1}t} \qquad A_{1} = A_{10} e^{-\lambda_{1}t}$$
$$A_{2} = A_{1} \frac{\lambda_{1}}{\lambda_{2} - \lambda_{1}} \quad or \quad \frac{A_{2}}{A_{1}} = \frac{\lambda_{1}}{\lambda_{2} - \lambda_{1}}$$

The ^{99m}Tc Generator

⁹⁹Mo is adsorbed on an alumina column as ammonium molybdate (NH₄MoO₄)

⁹⁹Mo (T = 67 hrs) decays (by β -decay) to ^{99m}Tc (T = 6 hrs)

⁹⁹MoO₄ ion becomes the ⁹⁹mTcO₄ (pertechnetate) ion (chemically different)

^{99m}TcO₄ has a much lower binding affinity for the alumina and can be selectively eluted by passing physiological saline through the column. Image removed.

Chelators

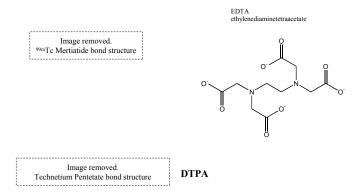
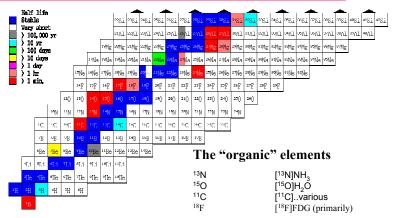

Chart of the Nuclides

Original source: Brookhaven National Laboratories. (site no longer maintained - see http://www2.bnl.gov/CoN/)

Cyclotron Production

Targets

- **O-15:** ${}^{14}N(d,n){}^{15}O$; deuterons on natural N₂ gas; ${}^{15}O_2$ directly or C ${}^{15}O_2$, by mixing 5% carrier CO₂ gas.
- C-11: $^{14}N(p,\alpha)^{11}C;$ protons on natural N_2 gas: including 2% O_2 produces $^{11}CO_2$
- **N-13**: ${}^{16}O(p,\alpha){}^{13}N$; protons on distilled water
- **F-18**: ¹⁸O(p,n)¹⁸F; protons on ¹⁸O-enriched water (H₂⁻¹⁸O),. Fluoride is recovered as an aqueous solution. For nucleophilic substitution.
- **F-18**: ${}^{20}Ne(d,\alpha){}^{18}F$; deuterons on neon gas. For electrophilic substitutions.

Principy nukleárního zobrazování

Radioaktivita

Radioaktivní rozpad Produkce radionuklidů Cyklotron Radiofarmaka Podávání a konstrukce radiofarmak Přehled radioizotopů

Gama kamera

SPECT

PET

Klinické aplikace PET

Podávání radiofarmak

• Většinou filtrovaný slaný (fyziologický) roztok

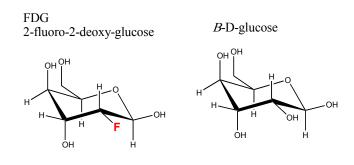
Podávání radiofarmak

- Většinou filtrovaný slaný (fyziologický) roztok
- Bariéra mezi mozkem a krví (blood-brain barrier) (Paul Ehrlich, 18.stol.)
 - Kontrastní látka podaná intravenózně se nedostane do mozku
 - Kontrastní látka vstříknutá do mozkomíšního moku se dostane jen do mozku a míchy, nikoliv do ostatních tkání.

Podávání radiofarmak

- Většinou filtrovaný slaný (fyziologický) roztok
- Bariéra mezi mozkem a krví (blood-brain barrier) (Paul Ehrlich, 18.stol.)
 - Kontrastní látka podaná intravenózně se nedostane do mozku
 - Kontrastní látka vstříknutá do mozkomíšního moku se dostane jen do mozku a míchy, nikoliv do ostatních tkání.
- Další metabolické bariery
- Afinita a různá rychlost metabolismu

Delivery Strategies: Metabolic pathways

Použití FDG

- Pro mapování mozkových funkcí
- ... glukóza do mozku projde (dodává energii, u dospělého $\sim 100\,{\rm g/den})$

Použití FDG

- Pro mapování mozkových funkcí
- ... glukóza do mozku projde (dodává energii, u dospělého $\sim 100\,{\rm g/den})$
- Pro mapování nádorů
- ... nádory nemají metabolickou bariéru

FDG in Oncology

• FDG transport into tumors occurs at a *higher* rate than in the surrounding normal tissues.

• FDG is de-phosphorylated and can then leave the cell.

• The dephosphorylation occurs at a *slower* rate in tumors.

Applications of FDG

Locating unknown primaries

·Differentiation of tumor from normal tissue

•Pre-operative staging of disease (lung, breast, colorectal, melanoma,

H&N, pancreas)

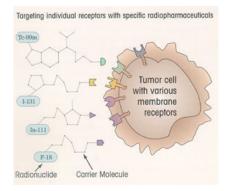
Recurrence vs necrosis

•Recurrence vs post-operative changes (limitations with FDG)

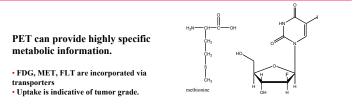
·Monitoring response to therapy

Konstrukce radiofarmaka

Radionuklid + nosná (carrier) molekula

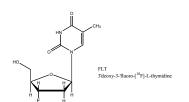
Delivery Strategies: Metabolic pathways

FIAU 2'-fluoro-2'-deoxy-1-B-D-arabinofuranosyl-5-[124I]-uracil

¹¹C-methionine

 specific for tumor
 avoids high brain background problem seen with FDG
 no significant uptake in chronic inflammatory or radiogenic lesions
 MET better than FDG in low-grade gliomas

Principy nukleárního zobrazování

Radioaktivita

Radioaktivní rozpad Produkce radionuklidů Cyklotron Radiofarmaka Podávání a konstrukce radiofarmak **Přehled radioizotopů**

Gama kamera

SPECT

PET

Klinické aplikace PET

Kyslík, izotop ¹⁵O

- Poločas rozpadu ¹⁵O je 2.5 minuty.
- Oxid uhličitý (CO₂) tok krve v mozku
- Kyslík (O₂) spotřeba kyslíku v myokardiu, nekróza nádorů
- Voda (H₂O) prokrvení myokardia
 - + není ovlivněno metabolismem
 - aktivita $^{15}\mathrm{O}$ v plicích a cévách znesnadňuje měření

Dusík, izotop ¹³N

- Poločas rozpadu ¹³N je 10 minut.
- Amoniak (NH₃) tok krve, prokrvení myokardia;
 - v tkáních je metabolizován

Uhlík, izotop ^{11}C

- Poločas rozpadu ¹¹C je 20.4 minut.
- Acetát/octan (CH₃COOH) metabolické procesy myokardia
- Kokain, carfentanil,... mechanismy opiátových receptorů v mozku
- **Deprenyl** enzym, pro studium Parkinsonovy choroby
- Leucin, methionine... aminokyseliny; spotřeba aminokyselin, pro vyhodnocení aktivity nádorů

• . . .

Fluor, izotop $^{18}\mathrm{F}$

- Poločas rozpadu ¹⁸F je 109 minut.
- Haloperidol antipsychotická a uklidňující droga; studium mechanismu účinků
- Aniont ¹⁸F⁻ kosti
 - + Lepší kontrast kost/měkká tkáň v porovnání s $^{99m}{
 m Tc}$
 - Nerozliší maligní a benigní nádory
- Fluorodeoxyglukóza (FDG) studium metabolismu glukózy ; neurologie, kardiologie, onkologie
- Fluorodopa, fluoroethylspiperon... studium neurotransmise, metabolismu, buněčných procesů,
- Flourouracil... dávkování chemoterapeutik

Rubidium, izotop ⁸²Rb

- Poločas rozpadu $^{82}\mathrm{Rb}$ je 1.25 minut.
- + Produkován generátorem (není potřeba cyklotron)
- Dlouhý dosah pozitronu \longrightarrow špatné prostorové rozlišení
- + Krátký poločas rozpadu \longrightarrow rychlá odezva
- Krátký poločas rozpadu \longrightarrow citlivý tomograf nutný
- Studium perfuse myokardu; využijeme rychlou odezvu
- Studium mozko-krevní bariéry

Principy nukleárního zobrazování

Radioaktivita

Gama kamera

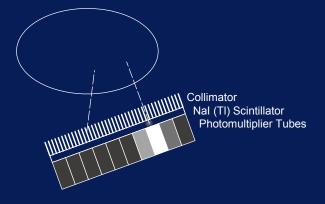
SPECT

PET

Klinické aplikace PET

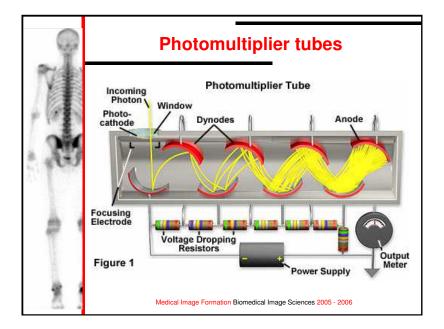
Závěr

Single Photon Detection with Gamma Camera

Terminology

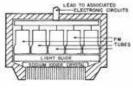
- Hot and cold spots: regions with high and low uptake
- · Static and dynamic image
- Phantom: test object filled with radio-activity, used for quality control and research
- Scintillator: material that generates light flashes when
 photons interact with it
- Dead time: time the camera needs to recover from a
 detection event in order to detect the next event
- Maximum count rate: determines how many photons per second can be processed by the camera

Scintillation detectors

- The γ -quantum (photon) interacts (photo-effect) with the crystal, resulting in a scintillation (light flash). The resulting amount of light photons is proportional with the energy of the γ -quantum.
- Oldest type of radiation detectors (Rontgen)
- A scintillation detector consists of a scintillator and an amplification device (PMT) that converts light into electrical signal

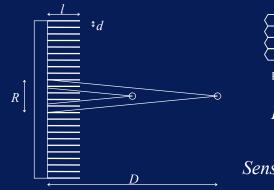

Materiály scintilačních detektorů

Scintillator	Density (g cm ⁻³)	Effective Z	Relative light yield	Decay constant (ns)	Wavelength of emission (nm)
Sodium Iodide (NaI)	3.67	50	100	230	410
Bismuth Germanate (BGO)	7.13	74	12	300	480
Barium Fluoride (BaF ₂)	4.89	54	5 15	0.6 - 0.8 630	220 (195) 310

- Nejčastěji BGO
- Záleží-li na rychlosti, pak ${\rm BaF}_2$

Spatial Resolution and Sensitivity– Parallel Hole Collimator

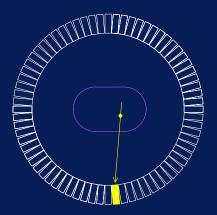

 $R \propto \frac{dD}{dD}$

Sensitivity $\propto \frac{d^2}{l^2}$

Attenuated Event

Principy nukleárního zobrazování

Radioaktivita

Gama kamera Artefakty Klinické aplikace

SPECT

PET

Klinické aplikace PET

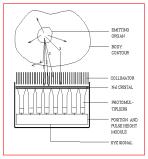
Závěr

Artifacts: scattering

Scattering of photons in patient

- Because of limited energy resolution of the detector, primary and scattered photons which pass the collimator can not be classified properly. (In the ideal case, only primary photons are used to contribute to the image)
- Effects: haziness of images, quantization is degraded.

Artifacts: collimator blur

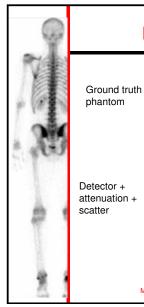
Collimator blur

- Because of the size of the holes, photons which are not entering the detector exactly perpendicular to the detector surface are also detected. This introduces uncertainty about the exact path the photon traveled.
- Effect: blurring which increases with larger holes. Trade off between sensitivity and resolution has to be found.

Artifacts: noise

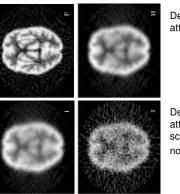
Noise due to limited number of detected photons

- Doses and scanning time are limited while the efficiency of the collimator is also limited.
- Effects: Noise in the images. Low pass digital filtering required. This results in reduced resolution. Tradeoffs between dose, scanning time and collimator hole size have to be made.

Phantom experiments

Detector + attenuation + scatter

Detector + attenuation

Detector + attenuation + scatter + noise

Principy nukleárního zobrazování

Radioaktivita

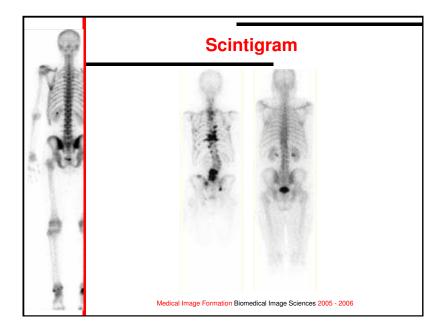
Gama kamera Artefakty Klinické aplikace

SPECT

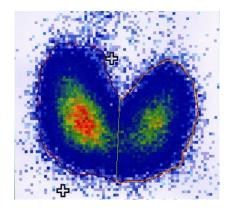
PET

Klinické aplikace PET

Závěr

Scintigrafie plic

Gamma Camera Image

Principy nukleárního zobrazování

Radioaktivita

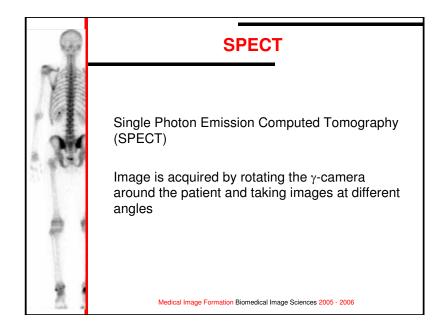
Gama kamera

SPECT

PET

Klinické aplikace PET

Závěr

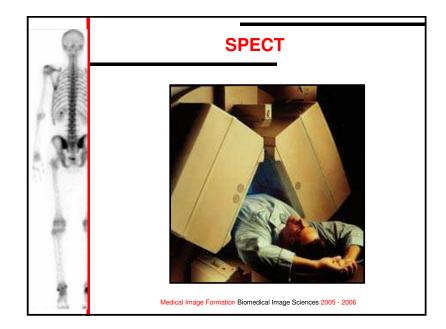

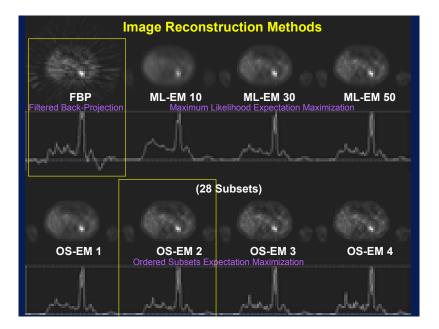
SPECT

- Patient is injected with a γ -emitting radio-pharmaceutical
- Preferred energy: 100-250 keV
- Use of collimaters
- Collimated camera projections are acquired from different equidistant angles (30-120 projections over 180-360 degrees)
- Images are reconstructed using Filtered Back Projection (FBP) or Iterative Reconstruction
- Resolution: 12-20 mm
- To increase count-rate often two or three γ-camera heads are used

SPECT Cameras

SPECT, Snímání mozku

Principy nukleárního zobrazování

Radioaktivita

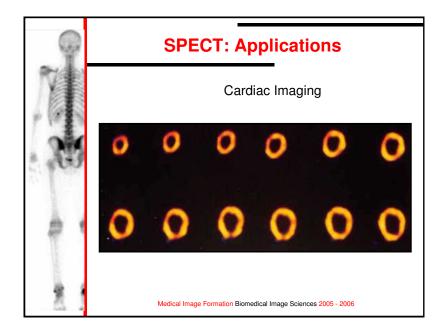
Gama kamera

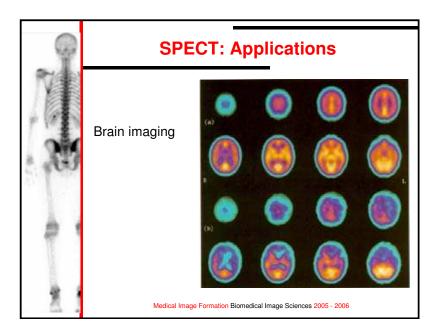
SPECT Princip Klinické aplikace

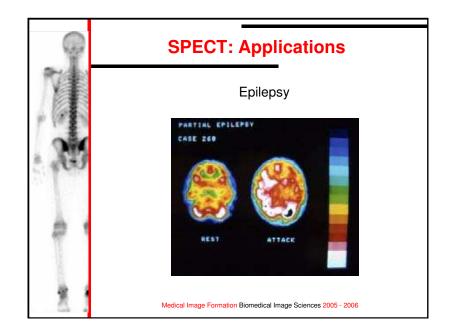
PET

Klinické aplikace PET

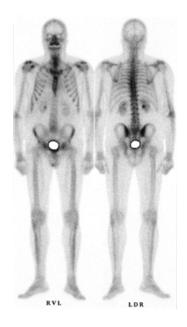
Závěr

SPECT, Celotělové snímání

SPECT, Celotělové snímání

Zvýšená aktivita v kolenu.

Principy nukleárního zobrazování

Radioaktivita

Gama kamera

SPECT

PET

Klinické aplikace PET

Závěr

PET

- PET = Positron Emission Tomography
- Radiopharmaceutical is labeled with positron
 emitter
- Positrons annihilate with electrons close to the position of the emission (few mm).
- As a result, two 511 keV γ's are created which move in opposite direction (E=mc²)
- γ-rays are detected, most times in a ring-shaped detector

Positron Emission Tomography

Radionuclides that emit positrons such as ¹⁵O and ¹⁸F are introduced into the brain.

 $\rm H_2^{15}O$ behaves like $\rm H_2^{16}O$ and indicates blood flow (rCBF) (half life = 123 seconds) integration time ≈ 60 seconds.

 ^{18}F – deoxyglucose behaves like deoxyglucose and indicates metabolic activity (half-life = 110 minutes) integration time ≈ 20 minutes

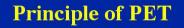

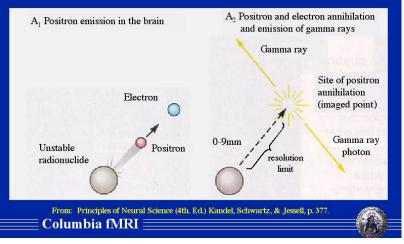
PET SCANNER

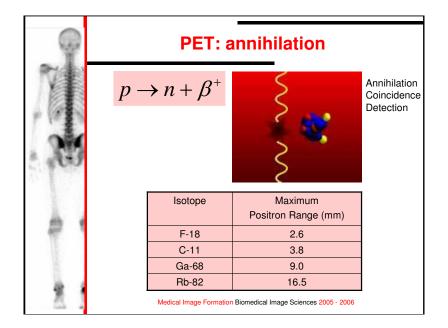
From: www.epub.org.br/cm/n011pet/pet.htm

🗮 Columbia fMRI 🗮

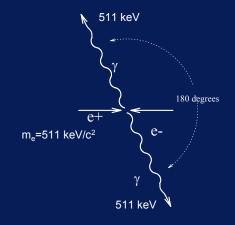

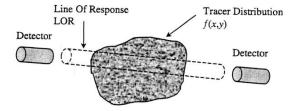

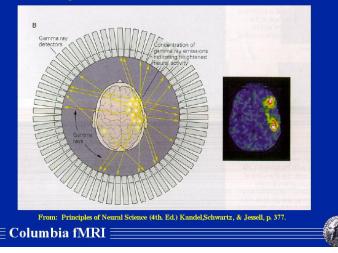
Positron Annihilation

Princip PET (2)

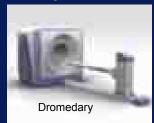
Gamma Ray Detections to Location of Function

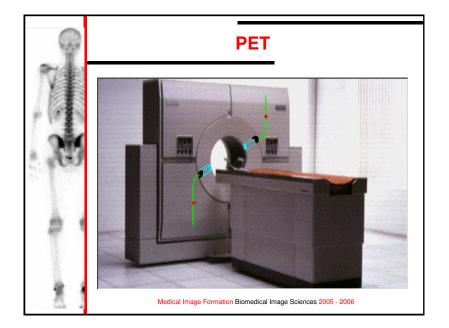

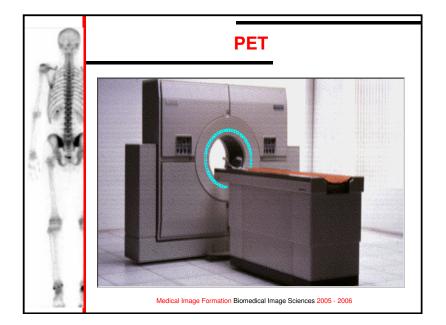

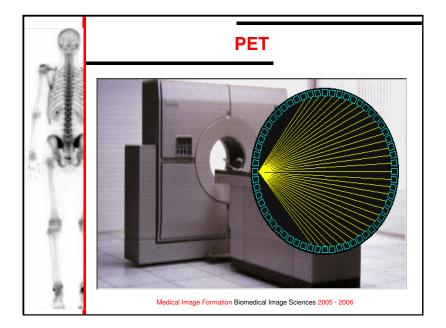
Commercially Available PET/CT

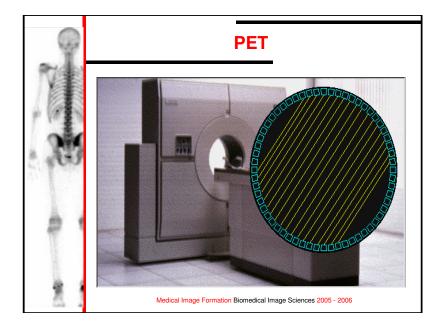

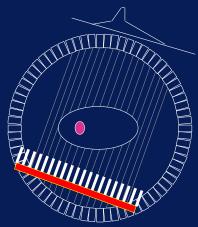

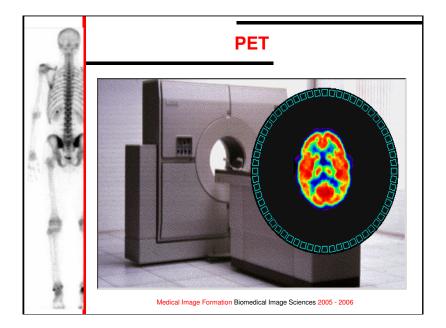

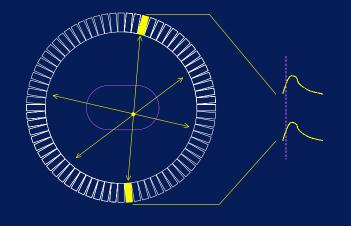

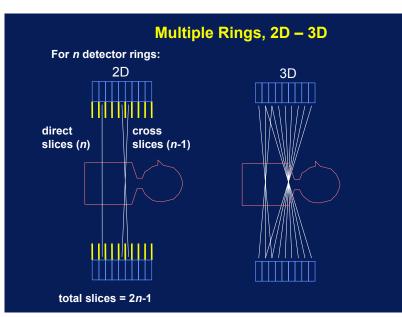

PET: Electronic collimation

- When the photons are detected, an electronic coincidence circuit determines if the two photons originate from the same annihilation. Then, the line where the annihilation has occurred is known (Line of Response (LOR).
- Typical resolution: 5-8 mm
- PET-systems are not equipped with lead collimators. This results in a very high sensitivity compared to SPECT, but requires a very high count rate.

Coincidence Event

Principy nukleárního zobrazování

Radioaktivita

Gama kamera

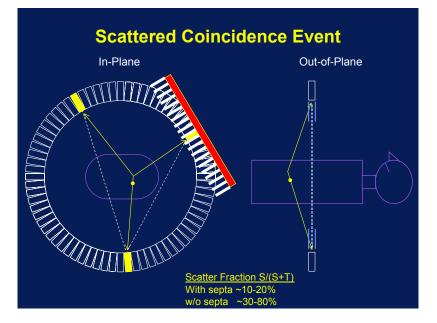
SPECT

PET

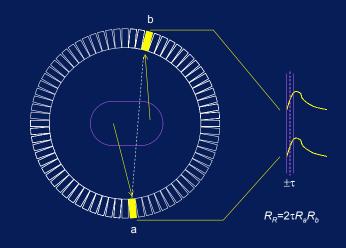
Artefakty a korekce CT + PET/SPECT PET versus SPECT TOFPET

Klinické aplikace PET

Závěr

Random Coincidence Event

Correcting Background, Noise Equivalent Counts

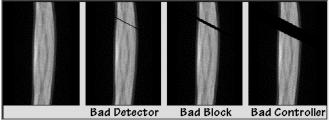
$$P_{prompts} = T_{trues} + S_{scatter} + R_{randoms}$$

T' = P - S' - R'

$$NEC = \frac{T^2}{P} = \frac{T}{(1 + S/T + R/T)}$$

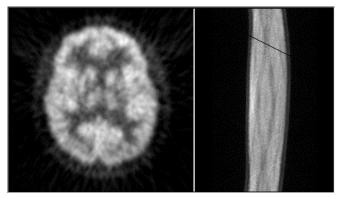
More background \rightarrow more statistical image noise.

Nefunkční detektor

Sinogram

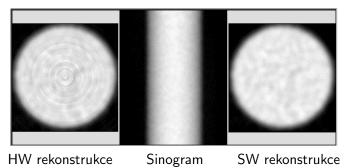
Nefunkční detektor

Rekonstrukce

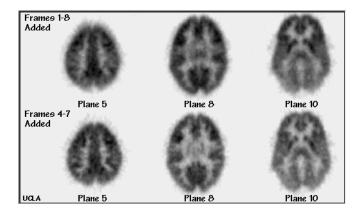
Chyba rekonstrukčního hardware

Fantom:

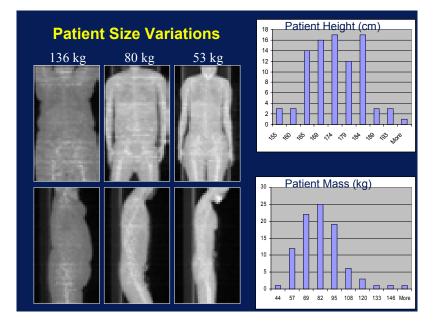

Sejmutí fantomu by mělo být částí denní kontroly.

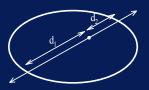
Pohyb pacienta

Spodní řada používá jen obrázky bez pohybu.

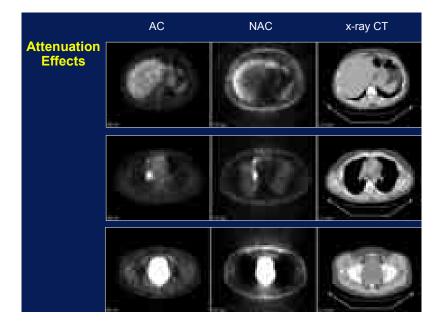

Coincidence Attenuation

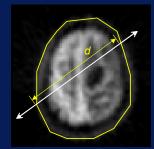

$$P_{C} = P_{1}P_{2}$$
$$= e^{-\mu \cdot d_{1}}e^{-\mu \cdot d_{2}}$$
$$= e^{-\mu \cdot (d_{1} + d_{2})}$$

Annihilation radiation emitted along a particular line of response has the same attenuation probability, regardless of where it originated on the line.

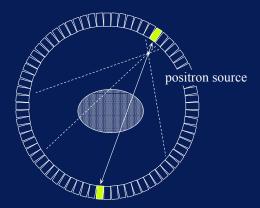

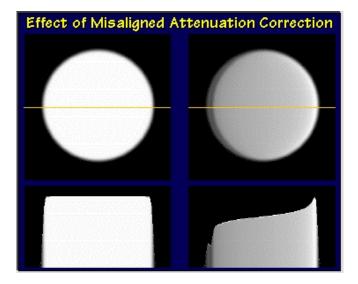
Calculated Attenuation Correction

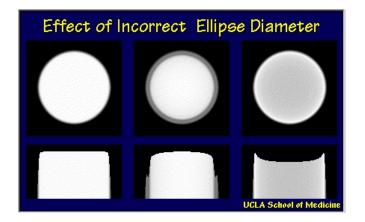
 $I = I_0 e^{-\mu d}$

Transmission Attenuation Measurement

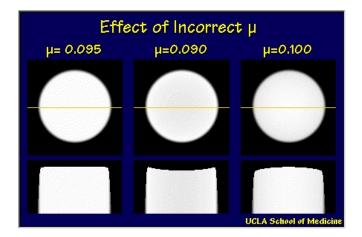

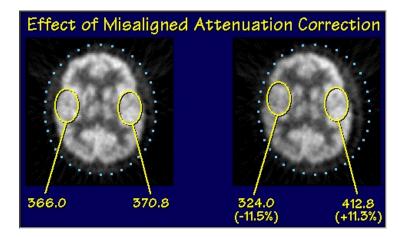
Špatné umístění.

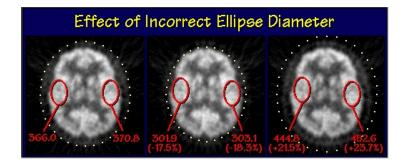
Špatný rozměr elipsy.

Špatný korekční parametr.

Operátor umístí elipsu na obrys hlavy.

Špatný rozměr elipsy.

Principy nukleárního zobrazování

Radioaktivita

Gama kamera

SPECT

PET

Princip Artefakty a korekce CT + PET/SPECT PET versus SPECT TOFPET

Klinické aplikace PET

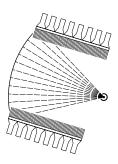
Závěr

Combining x-ray CT with ECT

SPECT/CT: Hasegawa BH, et al., UCSF

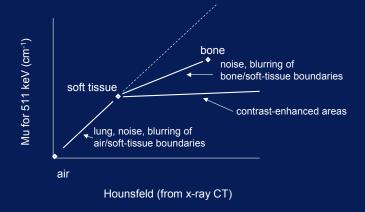
PET/CT: Townsend DW, et al., U. Pittsburgh

SPECT/CT

Converting Attenuation Map from Hounsfeld to 511 keV attenuation Coefficients

Principy nukleárního zobrazování

Radioaktivita

Gama kamera

SPECT

PET

Princip Artefakty a korekce CT + PET/SPECT PET versus SPECT TOFPET

Klinické aplikace PET

Závěr

PET vs. SPECT

- For several radio-nuclides like C11 (T1/2 = 20 min) and N13 (T1/2 = 10 min) a cyclotron in the hospital is needed. The advantage of the radio-nuclides made out of these elements is that they occur in biologically active molecules
- Dedicated PET is very expensive compared to SPECT, especially when combined with a cyclotron.
- PET and SPECT are complementary: you want them both

Spatial Resolution Limits

•PET

•positron range
•opening angle
•detector size
•depth of interaction

•SPECT •Intrinsic Camera Resolution •Collimator Resolution

(Image Noise)

PET — parametry

- Intrinsické rozlišení \approx 6 mm, 8 \sim 10 mm výsledný obraz
- Vzorkování 3 mm isotropně
- Transaxiální FOV 60 cm, axiálně 10 cm. Zvětšení axiálního FOV možné zvýšením počtu detektorů (=vyšší cena), nebo posunem pacienta.
- 16 rovin detektorů \longrightarrow 31 rovin detekce
- Musí být schopné pracovat s velkým i malým počtem rozpadů, při zachování linearity.

Principy nukleárního zobrazování

Radioaktivita

Gama kamera

SPECT

PET

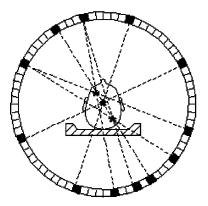
Princip Artefakty a korekce CT + PET/SPECT PET versus SPECT **TOFPET**

Klinické aplikace PET

Závěr

Time of Flight PET

• Měříme navíc časový interval mezi koincidentními fotony

Principy nukleárního zobrazování

Radioaktivita

Gama kamera

SPECT

PET

Klinické aplikace PET Onkologie

Plíce Mozek Funkcionální zobrazování Kardiologie Kinetické studie

Bone scanning

Bone scans are the second most frequent nuclear medicine procedure.

Clinical uses:

•Detection of primary and metastatic bone tumors

•Evaluation of unexplained bone pain

•Diagnosis of stress fractures or other musculoskeletal injuries or disorders.

E.g., Prostate cancer:

Incidence is rising

·Most common cause of death in males in many western countries

•Of prostate deaths, 85% have mets in bone

•60% of new cases have mets

·Bone metastases are painful and debilitating

·Diagnosis of bone mets is part of the staging process that determines treatment

Breast cancer:

•Bone is the most common site of metastasis

•8% of all cases develop bone mets

•70% of advanced cases experience bone mets

PET, Celotělové snímání

Nádor má rychlejší metabolismus \longrightarrow kontrastní látka se hromadí v kostech v místě nádoru.

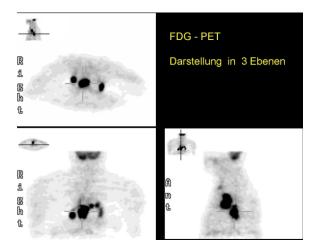
$\mathsf{PET} + \mathsf{FDG}$

$^{18}\mathrm{F}$ glukóza (FDG)

$\mathsf{PET} + \mathsf{FDG}$

¹⁸F glukóza (FDG). Detekce nádorů.

Brain Tumor FDG 6 min, 3D MRI, T1+C FDG PET

Principy nukleárního zobrazování

Radioaktivita

Gama kamera

SPECT

PET

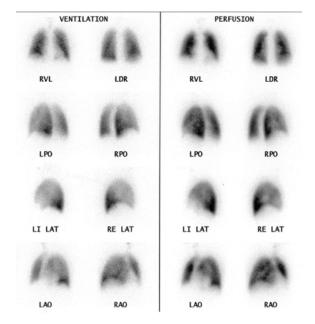
Klinické aplikace PET

Onkologie

Plíce

Mozek Funkcionální zobrazování Kardiologie Kinetické studie

PET. Ventilace a perfuse plic

Principy nukleárního zobrazování

Radioaktivita

Gama kamera

SPECT

PET

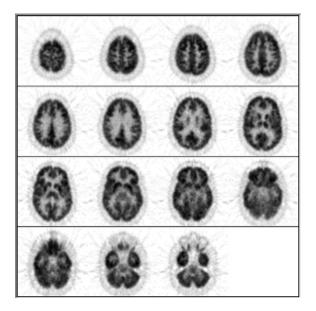
Klinické aplikace PET

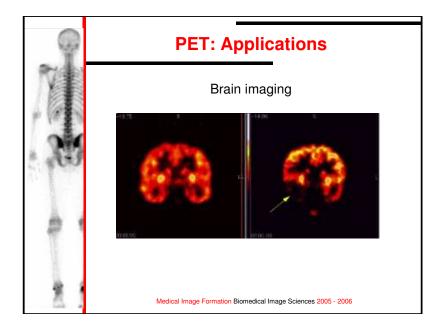
Onkologie Plíce

Mozek

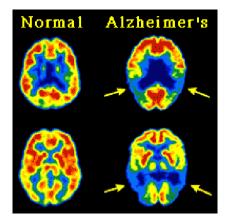
Funkcionální zobrazování Kardiologie Kinetické studie

PET, Hlava

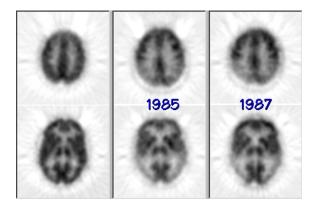

PET, mozek

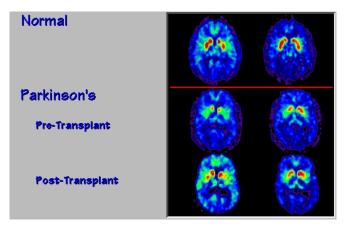
Alzheimerova choroba

Hypometabolismus.

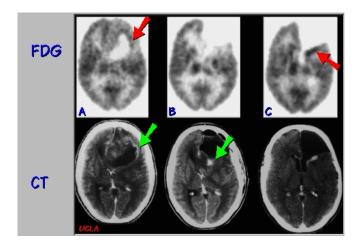
Parkinsonova choroba

$^{18}\mathrm{F}-\mathrm{DOPA}$ PET vyšetření

Transplantace buněk produkujících dopamin.

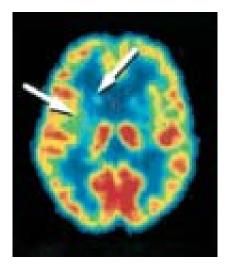
Mozek, nádor

Efektivita chirurgického odstranění

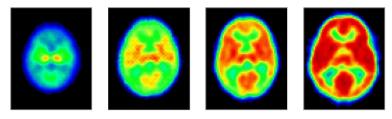
PET, Huntingtonova choroba

Snížená spotřeba glukózy

Vývoj mozku

FDG

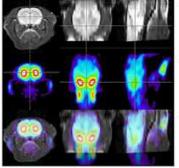

1 měsíc 3 měsíce 6 měsíců 1 rok

Fusion of anatomical and functional data

Topic

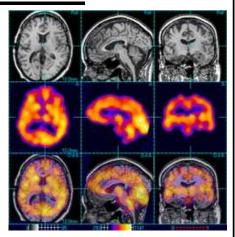
- MRI images of a rat brain (axial, multi-slice 256 sq x 16 acquisition, coronal/sagittal views are interpolated)
- Center: ¹⁸F-labeled specific ligand for the dopamin-transport protein. Compound accumulates in brain areas with a high level of dopamin containing neurons (striatum).
- Bottom: Overlay in all three major directions.

Medical Image Formation Biomedical Image Sciences 2005 - 2006

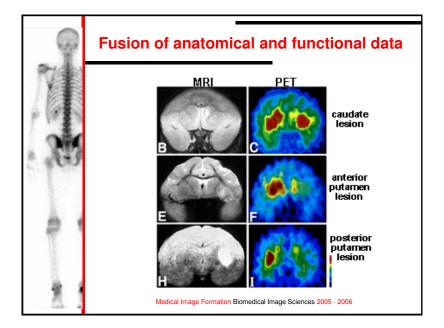

Fusion of anatomical and functional data

Fusion MRI & SPECT

Medical Image Formation Biomedical Image Sciences 2005 - 2006

Principy nukleárního zobrazování

Radioaktivita

Gama kamera

SPECT

PET

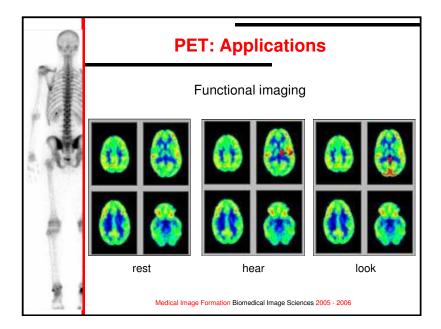
Klinické aplikace PET

Onkologie Plíce

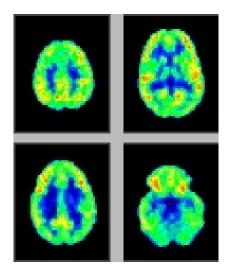
Mozek

Funkcionální zobrazování

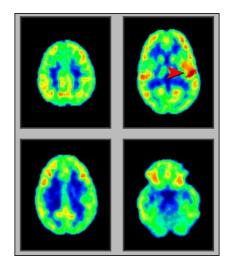
Kardiologie Kinetické studie

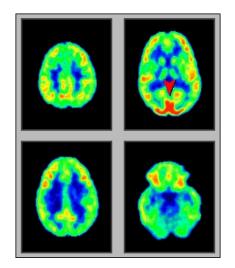
Mozek v klidu

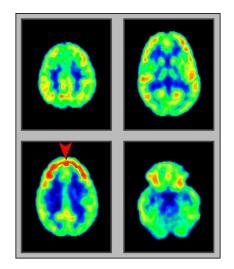
Zvuková stimulace

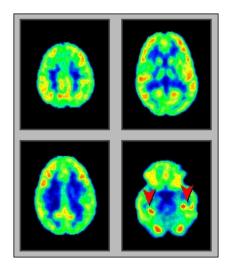
Vizuální stimulace

Myšlení

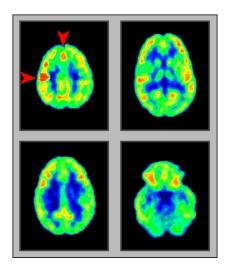

Paměť a učení

Zapamatování obrázku.

Pohyb

Pohyb nohy.

Principy nukleárního zobrazování

Radioaktivita

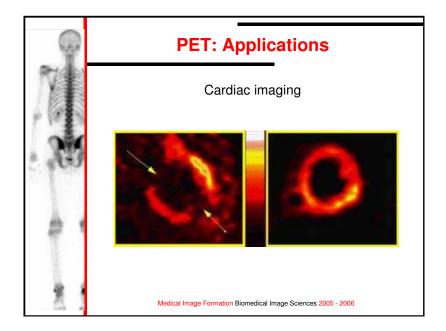
Gama kamera

SPECT

PET

Klinické aplikace PET

Onkologie Plíce Mozek Funkcionální zobrazování **Kardiologie** Kinetické studie

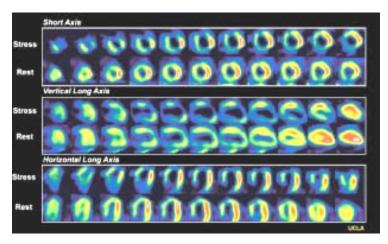
Coronary artery disease

Use PET and/or SPECT imaging to assess information on:

- perfusion
- metabolism
- distinguish viable from non-viable myocardium.

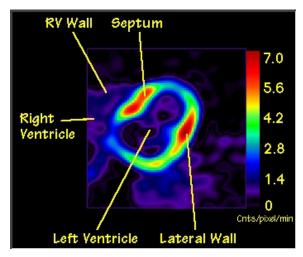
SPECT, Srdce

Kontrastní látka $^{201}{\rm Th}$ (thalium,chová se jako draslík) ukazuje, kde je prokrvení nedostatečné

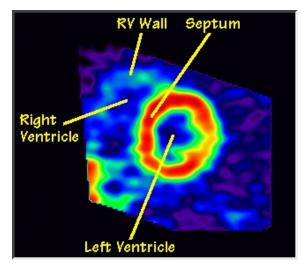
PET, Srdce

Kontrastní látka FDG

PET, Srdce

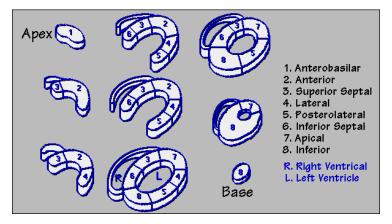
Kontrastní látka FDG

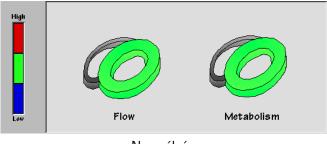
Reinterpolovaná data — short axis view

Srdeční segmenty

Kontrastní látka FDG

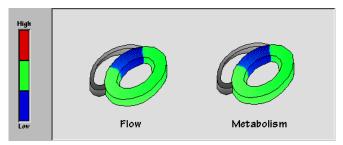

Průtok (např. NH₃) Metabolismus (např. FDG)

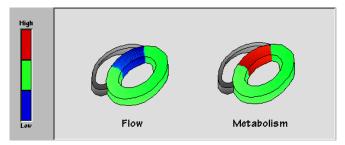
Normální.

Průtok (např. NH₃) Metabolismus (např. FDG)

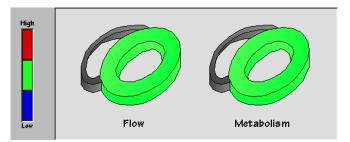
Nefunkční tkáň, léčba není možná.

Průtok (např. NH₃) Metabolismus (např. FDG)

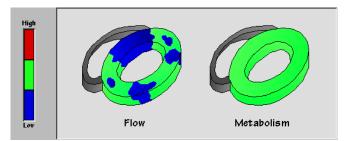
Potenciálně funkční tkáň, nedostatečné prokrvení. Léčba možná.

 $\label{eq:prutok} {\sf Prutok} \ ({\sf napr}. \ {\rm NH}_3) \qquad {\sf Metabolismus} \ ({\sf napr}. \ {\rm FDG})$

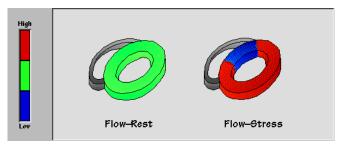
ldiopaticky (z neznámých důvodů) zvětšená levá komora. Léčba pouze transplantací.

Průtok (např. NH₃) Metabolismus (např. FDG)

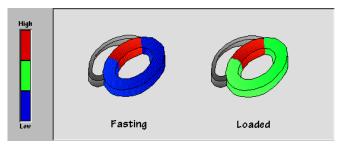
Špatné prokrvení (ischemie), zvětšené myokardium. Léčba možná, je-li metabolismus normální nebo zvýšený.

Průtok v klidu Průtok při zátěži

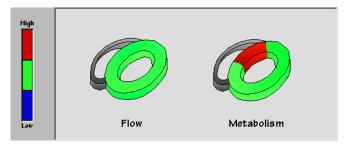
Zátěžový test odhalil špatné prokrvení.

Metabolismus po půstu Podání glukózy

lschemické myokardium spotřebovává glukózu rychleji.

Průtok (např. NH₃) Metabolismus (např. FDG)

Hibernující myokardium např. po dříve nedostatečném prokrvení.

Principy nukleárního zobrazování

Radioaktivita

Gama kamera

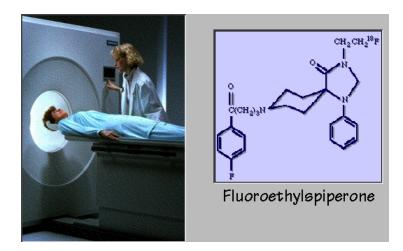
SPECT

PET

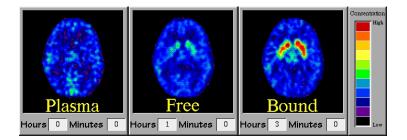
Klinické aplikace PET

Onkologie Plíce Mozek Funkcionální zobrazování Kardiologie Kinetické studie

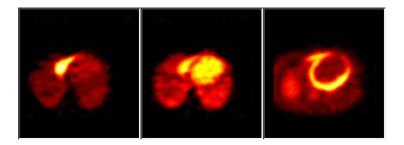
Mozek

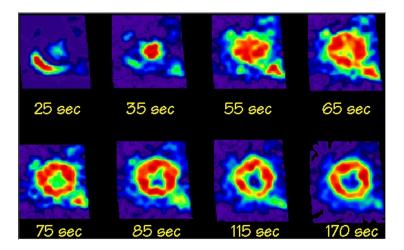
Mozek

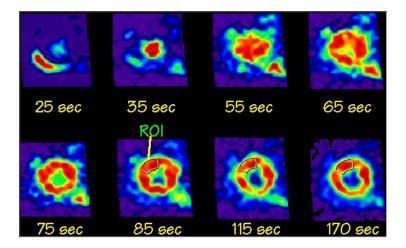

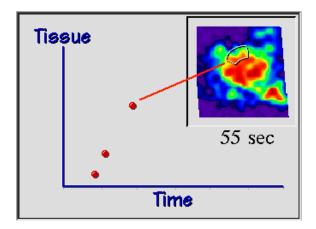
Srdce

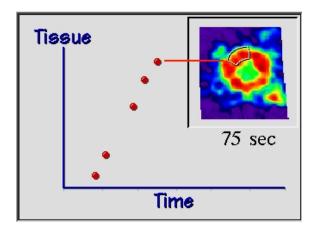

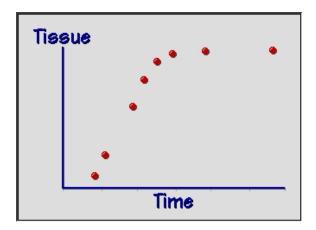
Srdce

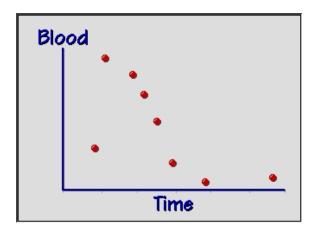

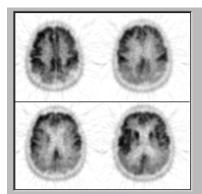

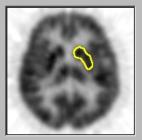

Kvalitativní \times kvantitativní analýza

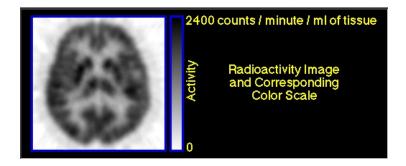
QUALITATIVE "This pattern is characteristic of Alzheimer's Disease."

Approaches to Image Analysis

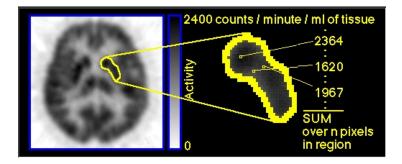

QUANTITATIVE "Metabolic rate for glucose in this region is 8.37 mg/min/100g tissue"

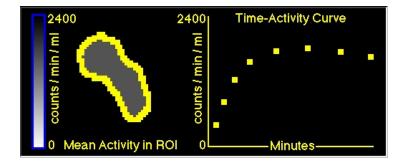
Normalizovaný obraz radioaktivity

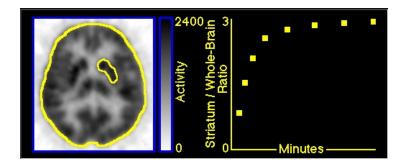
Střední regionální hodnota Mean ROI value

Regionální časový průběh Time-activity ROI curve

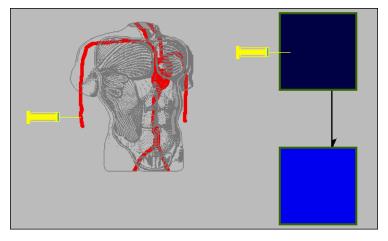
Normalizovaný regionální časový průběh Normalized time-activity ROI curve

Poměr regionální a celkové aktivity

Identifikace parametrů časového průběhu

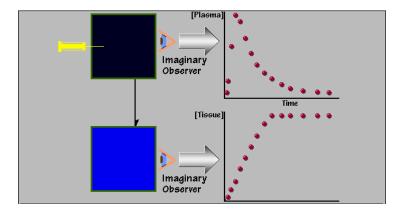
Tracer modeling of the ROI curve

- Najdeme parametry biofyzikálního modelu krevní průtok, koncentrace, rychlostní konstanty
- Často je potřeba měřit např. složení krve či plasmy.

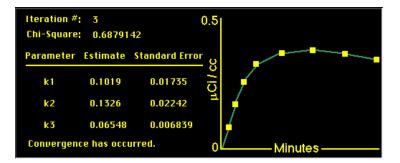
Identifikace parametrů časového průběhu

Tracer modeling of the ROI curve

Identifikace parametrů časového průběhu

Tracer modeling of the ROI curve

Vlastnosti metod kvantitativní analýzy

				Comparability	
		Speed	Precision	With Other PET Studies	With Other Kinds of Results
Analysis Approach	Radioactivity image	High	Poor	Difficult	Difficult
	Mean value in region of interest	Moderate	Fair	Impossible	Impossible
	Time-activity curve for ROI	Moderate	Fair	Crude	Impossible
	Normalized ROI curve	Moderate	Fair	Reasonable	Unlikely
	Tracer modeling of ROI curve	Low	Good	Excellent	Excellent

Nukleární zobrazování — závěr

- + Funkční zobrazování; intenzita metabolických procesu
- + Funkce mozku, prokrvení, onkologie
- Radiační zátěž. Výroba radiofarmak.
- Anatomie jen částečně
- Špatné prostorové rozlišení